

Tíðindaskriv frá Føroya Skúlabókagrunni

„Føroyinga søga“ komin út aftur

Føroya Skúlabókagrunnur hevur nú um dagarnar givið út „Føroyinga søgu“. Týðingin er eftir Bjarna Niclasen sála, og Sven Havsteen-Mikkelsen hevur myndskrytt. Jørgen Haugan hevur skrivað eftirmálið. Hetta er sama bók, sum kom fyrri nøkrum árum síðan, men tá í størri arkabroti.

„Føroyinga søga“ er sum kunnugt skrivað í Íslandi og varðveitt í gomlum íslenskum handritum. Hon er ikki til sum sjálvstøðugt verk, men er sett saman av nøkrum brotum, sum eru at finna í kenda íslenska handritinum „Flatoyarbók“. Umleið 1830 savnaði danski søgumaðurin C.C. Rafn hesi brot saman og gav tey út undir heitinum „Færeyinga

FØROYINGA SØGA

saga“. Flestir frøðimenn halda, at eina ferð hevur funnist ein sjálvstøðug „Føroyinga søga“, sum er skrivað av onkrum íslendingi um 1200.

„Føroyinga søga“ tekur sær søguligt stóð í endanum av 800árunum, tá ið Haraldur Hárfagri savnaði Norveg í eitt ríki. Tíðarskeiðið, „Føroyinga søga“ fevnir um, er eini 200 ár, frá tí at Grimur Kamban byggir Føroyar, og til Tróndur doyri o.u. 1035. Sagan er um vald, og hvør ið skal ráða í Føroyum. Hetta maktstrið kemur sjónligast og rokmiklast fram í orrustuni millum Sigmund og Trónd.

Nógvar eru týðingarar av „Føroyinga søgu“. Tá fyrstu gjørdi Schrøter prestur í Suðuroy. Hon kom í 1832 saman við fyrstu útgávu av norrøna tekstinum, sum aðurnevndi Rafn greiddi úr hondum. Seinni komu týðingar eftir V.U. Hammers-

haimb, Kristin í Geil, og í 1962 tann eftir Rikard Long og Heðin Brú. Seinasta í røðini er týðingin eftir Bjarna Niclasen, ið sum kunnugt var iðin týðari av norrønum søgum. Hann týddi alla „Heimskringlu“, „Laksdøla søgu“, „Njáls søgu“, og í hesum døgum er komin út týðing av „Eigils søgu“, ið lá eftir hann.

Listmaðurin Sven Havsteen-Mikkelsen, sum eigur myndirnar í hesari útgávu av „Føroyinga søgu“, kom á ungum árum til Føroya. Hann fekk slíkan tokka til landið, at hann ferð eftir ferð vitjaði aftur og fekk íblástur til mong listaverk.

Henda útgávan av „Føroyinga søgu“ er endurskoðað. Íslendingurin Ólafur Halldórsson, sum man vera tann frøðimaður, ið kennir „Føroyinga søgu“ best, hevur lisið týðingina hjá Barna og í samstarvi við Jóhan Hendrik Poulsen gjørt nakrar broytingar til hesa útgávu. Bókin er sett og prentað hjá Estra í Gøtu. Hon er 152 síður til stóðar og fæst fyri 128 krónur.

Hvar fiskaðu føroyingar norðhavs-sild í fimti- og sekstiárunum

Eigur nakar skipsdagbøkur frá hesi tíðini?

Í 26 ár er at kalla eingin norðhavsild fiskað við Føroyar ella norðanfyr, fyrr enn í ár. Gýtingarstovnurin er nú, aftan á at hava verið minni enn livfrøðiliga ráðiligt øll hesi ári, á einum tryggum stóð, og útlitini eru, um ein skilgøð stýring av fiskiskapinum kemur í lag, at hann fer at mennast meiri komandi ári.

Avgerandi fyri eini skilgøðari stýring er tó, at londini talan er um, serliga strandalondini, kunnu semjast um, hvussu nøgð skal fiskað hvørt árið, og hvussu henda nøgð skal býtast. Millum strandalondini Noreg, Ísland, Russland og Føroyar er semja um, at kanna møguleikarnar fyri at byta eftir til knýti til búskaparligt øki. Hetta vil siga, at bytt verður í mun til, hvussu leingi sildin er í hvørtjum búskaparligum øki sær og hvussu nøgð hon veksur. Eisini er semja

um at nýta ferðamynstrið og fiskiskapin eftir norðhavsild aftan á seinna heimsbardaga sum grundarlag.

Fiskifrøðingar úr somu londum skulu í september kanna hvat tilfar er til taks til hetta endamál, og út frá hesum, um gjørligt er, at upplýsingarnir í hesum kunnu visa, hvar skipini vóru, tá tey vóru á sild, og sostatt eina mynd av, hvar føroyski fiskiskapurin eftir sild var, bæði við gørunum og nót.

Út frá hesum verður heitt á øll, sum eiga skipsdagbøkur frá fiskiskapi eftir sild, at læna Fiskirannsóknarstovuni hesar til kanningar.

Fiskirannsóknarstovan

Nýgg klænkievevni

Light-Plan tekur burt svongdina og hugin til søtt

Í mong á hefur verið leitað eftir einum álitandi klænkievevni – sum ikki er læknekvni. Hetta soleiðis at eisini fólk við góðari heilsu kunnu nýta tað. Nú er tað komið – og enn miera týðningarmikið – tað er væl og virðiliga royndarkoyrt: meira enn 7500 fólk hava tikið lut í hesan kanningini sum hevur vart í 4 ár.

Eitt eindomi í Europa

Hetta er fyrstu ferð, at eitt evni er royndarkoyrt í so langa tíð og við so mongum menniskjum, í Europa. Fyri stuttari tíð síðani bleiv evnið marknaðarført í Belgien og Hollandi undir navninum LIGHT-PLAN, og tað er nú eisini komið til Føroyar. Tað er lætt at taka dropar í eitt glas av vatni ella 2 kapslar við einum glasi av vatni afturvið, og tær nýtist ikki at hugsa stórvægis um hvat tú etur. Hetta er eitt reint plantu-evni, sum vit venda aftur til. Fyrst skulu vit hyggja eftir úrslitum frá LIGHT-PLAN royndarkoyringunum:

(1) Miðal vektapið var minst 6-11 kilo í 3 vikur.

(2) Fólkini taptu seg regluliga, í stigum og uttan steðg, soleiðis at tú í veruleikanum kannst leggja eina ætlan um at tapa teg.

(3) Ongin av fólkunum, sum øll høvdu eina vanliga heilsu, gramdu seg um hjárin – enn ikki manglandi orku.

Hetta eru framúrskarandi úrslit, sum sjáldan eru sædd í visindaligum kanningum av klænkievevni.

Tær fyra orsökarnar til yvirvekt

Arbeidsbólkurin aftanfyr LIGHT-PLAN arbeiddi út frá ástøðinum, at yvirvekt stendst av fyra orsøkum. Hesar eru avgerandi fyri hvussu tú økir ella minskar um vektina. Higartil hava tey flestu klænkievevni bert ávirkað eina, ella í mesta lagi tvær av hesum orsøkum. Tað einastandandi við LIGHT-PLAN er, at tað ávirkar allar fyra vekt-orsøkirnar í senn.

Reint plantu-evni
Arbeidsbólkurin kannaði

meira enn 2000 sløg av urtum. Av teimum vóru 11 valdar burtur úr, sum í teimum røttu mongdunum bæði styðja og styrkja hvørtja aðra.

Sum áður nevnt, virka tey flestu klænkievevni bert á eina – ella tvær av hesum vekt-orsøkunum. Við tað at LIGHT-PLAN arbeiddi við øllum fyra; ger tað væl virkandi. Tað virkar soleiðis:

(1) Minkar um svongdina, tiskil etur tú minni og færst sostatt færri kalorier.

(2) Gevir størri orku m.a. við hjálp av guarana.

(3) Minkar um hugin til søtt.

(4) Betri sodningarlag.

Bert eina ferð um dagin

Tað er ótrúliga lætt at taka LIGHT-PLAN: 20 dropar í eitt hálvt glas við vatni, sum skal drekkast 2 tímar aðrenn høvuðsmáltíðina ella 2 kapslar sum svølgjast heilir við einum glasi av vatni afturvið. Tað er alt! Fólkini, ið vóru við í kanningini, blivu rádd til at eta við skili og lata vera við at eta mat við nøgðum kalorium, men tey fingi økið boð um at halda eina serliga matskrá: nakað sum kann vera sera hent.

Legg vektina til rættis nú! Vegleiðingin, ið fylgir við, visur nágreiniliga, hvussu tú kannst bliva við at halda vektina – uttan trupulleikar. Niðurstøðan er: LIGHT-PLAN gevur, teimum sum ynska at tapa seg; tryggileika. Hetta visa úrslitini av kanningunum. LIGHT-PLAN er eitt evni sum er væl roynt, og sum heilt sikkurt kann tilráðast, at tú ynskir at tapa teg t.d. 5, 10 kilo, ella fleiri.

Í juni í ár bleiv LIGHT-PLAN tikið av hyllunum í Danmark. Hetta av tí at heilsustýrið í Danmark ikki góðtók tvær av teimum ellivu urtum sum vóru í LIGHT-PLAN.

Viðmerkast skal beinanvegin, at hesar urtur eru loyvdar allar aðrastaðni í Europa, og at tær ikki á nakran hátt eru skaðiligar. Svensson í Danmark mátti tó lúka treytunum frá heilsustýrinum og kom fyrst í juli á marknaðin við einari nýggjari útgávu av LIGHT-PLAN. Urturnar, ið heilsustýrið ikki góðtók, eru nú útskiftar við heilsu-góðkendar urtur.

LIGHT-PLAN verður selt hjá:

Svensson í Klaksvík, tlf. 57898, fax. 57798

Veðurtænastan á Veðurstøðini

Upplýsingar um veðrið á veðurstøðunum kunnu fáast við at ringja á tlf. 12210.

Framhald av síðu 11

eitt og tað sama – tey stóru orðini skulu bara fjala undirlutakensluna.

Søgulig víðurskipti og hendingar kunnu nokk seta spót í eini mentan – og tey vera meir ella minni ómedvitandi borin víðari til komandi ættarliðini ø og sostatt kundi henda undirlutamentanin jú tykst at verid enn skruva uttan enda.

Men so er kortini ikki – undirlutakenslur nýtast ikki ómedvitandi at verða givnar víðari til komandi ættarliðini – tað ber til at vakna til medvit um henda spurning.

Og flestøll av okkum munna hava ein varhuga av, at tað hevur nakað við uppaling at gera. Tað er í uppalingini, at mentanararvurin verður givin víðari – medvitandi og ómedvitandi.

Oftani brúka vit orðið mentanararvur, sum um tað bara er nakað gott, men nakrar politikkjar, sum tora at lurta eftir skilafólki, sum ikki longur vilja gera alt fyrri at verða valdir, sum tora at samstarva til landsins besta uttan at hugsa um person-

ligan ella flokspolitiskan lottuvinning. Og tá fáa vit eisini vinnulivsfólk, sum tora og duga at laga eitt vinnuliv til teir møguleikar, sum náttúra og fiskastovnar hava at bjóða, og á ein slíkan hátt, sum bæði fiskastovnar og onnur náttúrufrøðingir tola.

Tað skal vera nýsk mitt at enda – fyrri viðoyngir og alt Føroya fólk og Føroya framtíð: at tað má eydnast okkum, sum uppá ungdomin, saman við børnunum sjálvum at skapa tað ríka uppalingarumhvørvið, ið skapar í teimum dugnaskap og treysti til sín sjálvs og til teir møguleikar, ið fólk og land eiga!

Takk fyrir!

Nú bleiv hetta alt samalt nakað alvorligt – og alvari í sær sjálvum loysir ju ongur trupulleikar. Nú er meiningin, at her skal vera meira felagssangur og síðani (tuna)dansur – og lat okkum við góðari samvitsku gleðast, syngja og dansa – tí sangur og dansur munna muna meir til at skapa sjálvsálit og sjálvsvirðing enn nógvar alvorligar fólkafundarøður!!

SOSIALURIN.

5 ferðir um vikuna